

Mlaš tednik

Kronika

kulturno - politično glasilo • svetovnih in domačih dogodkov

6. leto / številka 19

V Celovcu, dne 13. maja 1954

Cena 1 šilling

Dežela Marijinih cerkvá

Morda na vsem svetu ni dežele, ki bi bila tako gosto posejana z Marijinimi božjimi potmi, cerkvami in znamenji kot je zemlja slovenska in še posebej naša lepa Koroška. Ni prekrasna le zaradi svojih jezer, dolin, polj in gora, ampak še bolj zato, ker je v tem koščku raja toliko cerkva posvečenih Najlepši vseh žena.

Že pred 1100 leti je bila prva koroška cerkev, ki se v zgodovini omenja, posvečena „sanctae Mariae in solio“ — Gospej Sveti. Njej se je šel po svojem ustoličenju na knežjem kamnu na Krnskem gradu pokloniti novi vojvoda dežele, ki je prisegel, da bo tudi častilec in varuh vere.

Če začnemo z božjimi potmi tam, kjer teče bistra Zilja, pridemo k Mariji v Grabnu pri Blacah, kjer so se včasih romarji ustavljali gredo na Višarje. Ob izlivu Zilje v Dravo že 900 let kraljuje Marija na Zilji — „beljaška Marija“, ki gleda na Beljak, Dravsko dolino in Dobrač. Vrbsko jezero obvladuje Marija na Otoku, kjer je na ohranjenem zidu proti Turkom slika, kako se pod Marijin plašč zatekajo, iščejo pri Njej varstva prestrašeni verniki. Kraljica Roža ima prestol v Podgorjah, ki ga ji je podarilo mesto Dunaj v zahvalo za zmago nad Turki, zato ima pod nogami glave premaganih Turkov. Že sicer starodavna božja pot v Vetrinju ni nikoli imela toliko častilcev, poslušala toliko slovenskih molitev in petja in gledala toliko gorja in solza kot ob koncu zadnje svetovne vojne. Desettisoči so se tam poslavljali od Nje in življenja ter šli v smrt. Živi so ji v zahvalo postavili spomenik in pomagali prenoviti krasni oltar. Na sončnih Žihpoljeh se blešči dva stolpa in vabita romarje h Kraljici, ki ji Bog Oče pravkar polaga krono na glavo. Koroška svetnica Hema je v Krki pokopana v Marijini cerkvi, katero je postavila sama. Mati-grofica je romala tudi na slovenske božja pota in šla h Podgorski kapelici, kamor še danes matere tako rade romajo. V Dolini se ji je podrla cerkev in šele od preteklega leta naprej more sprejeti pod novo streho več vernikov. V Podjunji ima Marija še več palač, kjer sprejema audience prosilcev. V Tinjah ob Dravi, v Dobrli vasi, kjer ji prosta strežeta! Marija v Trnju pri Železni Kapli, kjer so pastirčki našli njeno sliko med trnjem, in mimo katere je šlo v zadnji vojski toliko vernih kmečkih družin v izseljenstvo! Mimo velike Marijine cerkve v Nonči vasi poromamo v Sveto mesto nad Žvabekom; in še preko Drave v Grebinjski kloster, kjer je cerkev kar prelepa in prevelika za pojemajoče romarje.

V to našo deželo Marijinih cerkva prihaja te dni Marijina luč iz Lurda. Preko Zilje Roža in Podjune v naša mesta in vasi skoro v sleherno hišo in bajto. Če je v nas še kaj tega, kar je bilo v naših prednikih, ki so gradili Marijine cerkve, potem jo bomo srečali in veseli sprejeli. Če ni, naj nam zopet prižge vere in duha prednikov. Brez te luči smo izgubljeni, na smrt obsojeni.

Ko se sedaj v majniku tega Marijinega leta tudi slovenski rod na Koroškem pripravljaja na posvetitev Marijinemu Srcu, v katerem je gotovo skrb in ljubezen za narod, ki ji je postavil toliko cerkva in kapelec, se zavedajmo zgodovinske odgovornosti; ali se tudi mi vključimo v svetovno prenovitveno gibanje, ki hoče drugi, boljši svet: svet miru, svobode, ljubezni, ali pa se izključimo v svet, kjer vlada sovraštvo, maščevanje, sila, laž, obrekovanje, uničevanje nasprotnika, kaceti, izseljevanje, vojne, teror?

Prihaja Marijin čas. Bije se zadnji, a strahotni boj med Njo in satanom, peklensko kačo. Ni dvoma, kdo bo zmagal. Toda za koga se bomo odločili mi? Od tega je odvisna naša bodočnost: luč ali tema! Zmaga ali poguba!

Narodi krvavijo - diplomati se razgovarjajo

Dogodki zadnjega tedna v Indokini so bili na bojišču sicer porazni za Francijo in s tem za ves Zahod, doma v Franciji pa so vendar zbudili zopet veliko nekam uspane narodne zavesti in narodnega ponosa. Padec trdnjave Dien-Bien-Fu je zahteval ogromno človeških žrtev, borci sami pa so pokazali borbenost do skrajnosti, dokler niso materialni premoči podlegli. Domovina je to odločnost sprejela z veliko zahvalo in ko domači komunisti niti padlim žrtvam v pariškem parlamentu niso izkazali običajne časti, je odgovorila celo ulica z napadi na prodajalce komunističnih listov in na komunistične lokale.

Pričakovati je bilo, da bo v tem položaju Rusija po svojih komunističnih somišljenikih iz Kitajske in Indokine ponudila Francozom roko sprave in tako s politične strani še bolj oddaljila Francijo in Veliko Britanijo od Amerike. Minuli ponedeljek pa se je zgodilo ravno obratno. Govornik komunističnega dela Indokine je stavil Francozom nesprejemljive pogoje, na katere Francozi ne bodo nikdar pristali.

Ta položaj na ženevski konferenci bo

gnal Francoze po vsej verjetnosti v zblizanje z Ameriko, ki je od vsega početka zahtevala odločnega nastopa proti komunistični Kitajski. Listi poročajo celo, da je ameriški zunanji minister predlagal francoski vladi, da bi na mesta komunistične Kitajske vrgli vsaj tri vodikove bombe. Francozi so gledali v takem koraku pričetek tretje svetovne vojne, Dulles pa je bil prepričan, da bi se komunistična Kitajska in tudi Rusija učinka vodikove bombe ustrašili.

Londonski list „Times“ piše, da je skrajna nujsnost, da se ves Zahod zave potrebe skupne obrambe protikomunistične linije v vzhodni Aziji. Če ta skupnost ne bo v najkrajšem času vzpostavljena, potem so zginiti vsi izgledi, da bi se dalo to vprašanje še kdaj mirnim putem in ob zeleni mizi reševati in rešiti; zginilo pa bo tudi vsako upanje, da bi našli tukaj rešitev v krvavem boju.

Komunistične čete so po padcu trdnjave Dien-Bien-Fu, ki je držala celih 170 dni, nastopile takoj nadaljevanje svoje poti po Vietmanu, ki še ni „osvojen“. Verjetno bodo navalili proti mestu Hanoi.

Truman-Eisenhower

Sedanji predsednik Združenih ameriških držav Eisenhower je ob nastopu svoje službe nakazoval močno roko in njegova prva pot je bila v Korejo, ker je že v volilni borbi obljubil, da bo z vsemi sredstvi končal vojno v Koreji. Ta načrt se je res da posrečil, topovi so utihnil, valovi nervoznosti okoli izmenjave vojnih ujetnikov so se polegali, politično pa je ostalo celotno korejsko vprašanje nerešeno do ženevske konference. Po prvem tednu so ženevski diplomati prešli k reševanju vprašanja Indokine, ker v korejskem vprašanju niso mogli doseči nobenega sporazuma.

Ko je po prvem tednu ženevskih posvetovanj ameriški zunanji minister Dulles preko Italije zapustil Evropo, je izgledalo, da pomeni to rano odpotovanje velik diplomatski poraz Amerike v Ženevi. Govorili so celo o odstopu ameriškega zunanjega ministra. Ob tej priliki je tudi državni predsednik Eisenhower izjavil, da bo treba pač tudi v Aziji iskati poti sožitja s komunizmom, kakor so ga vsaj zaenkrat našli v Evropi.

Medtem se je pa na konferenci izkazalo,

da pot popuščanja zapadnih velesil le ne bo dovedla do rešitve vprašanj vzhodne Azije. Iz Amerike pa slišimo zopet ostreje glasove.

Ob tem omahljivem stališču predstavniaka ameriške zunanje politike se je oglašil bivši predsednik Truman kot predstavnik demokratične stranke. On očita sedanji ameriški vladi, da nima trdnih pogledov v zunanji politiki, da bi tako mogla preprečiti strašne nevarnosti, ki pretijo. Truman poziva vlado, da naj vodi zunanjo politiko v sporazumu tudi z demokratično stranko, ker bo le tako mogoče dati ameriškim zahtevam in težnjam tisto težo, ki jo v svetu tudi zaslužijo po gospodarski in vojaški sili. Truman je močno grajal napade sedanje vlade na zunanjo politiko prejšnje vlade, čes, da vse razgaljevanje in pretiravanje škoduje ugledu vse države. Truman je v svojem govoru izrecno naglasil, da po ameriški ustavi nosi vso odgovornost prezident sam. Seve on pri ameriških demokratičnih razmerah ne more mnenja diktirati, pač pa lahko očisti krog svojih sodelavcev ljudi, ki ameriško težo rušijo.

Nova ponudba maršala Tita

Okoli tržaškega vprašanja se razgovori nadaljujejo. Tudi Dulles in Scelba sta v Milanu govorila o Trstu.

V razgovoru z zastopnikom ameriškega lista v Beogradu pa je maršal Tito nakazal novo pot ureditve tega perečega vprašanja.

Tito zahteva brisanje Svobodnega tržaškega ozemlja z evropske karte. Italija naj dobi mesto Trst in del cone A, Jugoslaviji naj pripade cona B in del cone A.

Kraljica se vrača domov

Angleška kraljica Elizabeta II. je v spremstvu svojega soproga obiskala vse dele britanskega imperija in je sedaj na poti domov pristala tudi na britanskih postojankah v Sredozemskem morju. Na otoku Malta, ki je igral tudi v drugi svetovni vojni kot nezlomljiv steber imperija, vlogo v obrambi pomorske poti skozi Sredozemsko morje, so kraljico z velikim navdušenjem pozdravili.

Za 10. majnik pa je bil predviden obisk v britanski trdnjavi Gibraltar. Ta Gibraltar je nekako stražnik morske ožine med

Afriko in Evropo in je od leta 1704 v angleških rokah. Zemljepisno pripada seve tudi ta košček skalovja k Pirenejskemu polotoku. Ta britanska kolonija meri 5 km² in šteje približno 28.000 prebivalcev. Gibraltar na celotni cesti je 14 do 90 km široka in do 980 m globoka.

Španci so proti temu političnemu obisku odločno v Londonu vlagali proteste, vendar ni nič pomagalo. Da pa so predvideli Angleži ob tem obisku vse možnosti, izpričuje število stražnikov, ki je doseglo 500. Vse je mirno poteklo in ko boste to brali, bo kraljica zopet v Angliji.

K R A T K E V E S T I

Dne 6. marca je zasedal celovski občinski odbor in sklepal o odstranitvi cestne železnice (tramvaja) iz mesta k jezeru. Kakor smo že poročali, so sedaj velika dela v teku, ki spreminjajo križišče železnice in ceste in bo nova cesta speljana pod železnico. Pri tej priliki se je pojavilo tudi vprašanje, da bi tramvaj nadomestili z velikimi avtobusi, ki bi vezali mesto z jezerom. Taki avtobusi bodo prevažali po 85 oseb naenkrat. Promet bo podražen že 1. junija tega leta. V protest proti tem načrtom tudi nismo opazili v demonstraciji prvega maja uniformiranih nastavljenec celovskega tramvaja, kakor je to bilo vsako leto.

V Drobolah ob Baškem jezeru je bilo minuli teden zborovanje koroških socialističnih učiteljev, kjer je govoril novoimenovani deželni šolski nadzornik g. Haselbach in razvil svoje poglede na naloge šole. Naglasil je, da stoji vzgoja mladine na prvem in znanje šele na drugem mestu.

V Sovjetski zvezi so vpeljali zopet smrtno kazen za morilce, da bi tako nudili državljanom večjo osebno varnost. Taka smrtna kazen je bila od leta 1950 odstranjena. Smrtna kazen je sedaj veljala le za špijone in izdajalce države.

V Št. Vidu ob Glini je bilo zborovanje delavcev in nastavljenec, ki je naslovilo na avstrijskega zunanjega ministra Figla pismo, kjer zahtevajo, da Jugoslavija izroči obsojenega Pernéa Avstriji. V tej zvezi poroča graška Tagespost o tiskovni konferenci v Beogradu, kjer je zastopnik zunanje ministrstva izjavil, da do sedaj Avstrija še ni podvzela korakov v tem vprašanju. Pač pa se je ta zastopnik pritožil nad pisanjem avstrijskih in nemških listov v zvezi z imenovanim procesom. Posebno je naglasil pisanje graške Tagespost, ki je pisala: „Če bi razvoj dogodkov vzel drugo pot, bi verjetno Perné ne sedel kot obtoženec na sodnijski klopi, marveč bi bil v drugem položaju kot borec za zahodno pojmovanje demokracije.“

Na Dunaj je pripotovalo in odpotovalo več inozemcev z ruskimi letali, ki se niso izkazali ali javili pri avstrijskih pristojnih oblasteh.

DNE 12. MAJA JE PRISPELA NA KOROŠKO LUČ IZ LURDA. Koroški mladinci bodo ponesli lurski ogenj po vseh farah dežele, da bi tako v Marijanskem letu tesno povezali vso katoliško mladino in vso katoliško ljudstvo s čudežnim svetiščem Matere božje v Franciji.

Anglija je izgnala dva člana ruskega poslaništva v Londonu, o katerih trdijo, da sta uganjala špijonažo proti Vel. Britaniji.

V vzhodnem delu Berlina so se vršila pogajanja med zastopniki Velike Britanije in komunistične Kitajske. Na ženevski konferenci pa so si zastopniki istih držav v lašeh.

Na Dunaju so pokopali bivšega avstrijskega krščansko socialnega politika Richarda Schmitza. Bil je dolga leta tudi dunajski župan. Nacisti so ga vrgli v koncentracijsko taborišče, iz katerega se je preko Italije v pozni jeseni 1945 vrnil na Dunaj.

Zveza katoliških družin, ki je postavljena do sedaj na Dunaju, Zgornji Avstriji in na Koroškem šteje nad 90.000 članov. Zveza se bo v naslednjih mesecih razširila tudi na ostale zvezne dežele Avstrije.

Komzomolci so zborovali v Moskvi. Tajnik organizacije se je pritoževal, da je protiverska propaganda vse preveč ponehala v teh vrstah komzomolcev.

Dne 1. maja se je zbralo v Marijinem Celju (Maria Zell) na Štajerskem nad 7.000 mladih avstrijskih delavcev, ki so tam praznovali delavski praznik v duhu in smislu majniške Kraljice.

V Pakistanu je porodila neka 20-letna žena otroka, ki je imel 2 glavi, 4 roke in 4 noge.

Politični teden

Po svetu . . .

Francoska utrdba Dien Bien Phu v Indokini je padla. Vietnamske komunistične čete so jo pomandrale s svojo premočjo, sicer ne v času, kot si ga je bil preračunal sovražnik, toda zgodilo se je. Nekaj dni kasneje kot je bilo predvideno, so klonili junaški branilci praktično zapuščeni svoji usodi! Predvideno je bilo, da bi se to zgodilo ob začetku ženevske konference, da bi padec Dien Bien Phu-jia bil uvod v veliko politično ofenzivo, kjer naj bi bilo povedano za zeleno mizo zapadnim državnikom, da so spet izgubili novo bitko in da naj bodo dovzetnejši za načrte Molotova in Ču En Lai-ja.

Junaški branilci pa so po vsej verjetnosti prekrizali račune na šahovski deski Vzhoda. Nastopila je v Franciji neka iztreznjenost, prišlo je do neke nacionalne samozvesti, ki spominja na čas Device Orleanske. Dejstvo je, da ves francoski narod žaluje, da se danes bolj kot kdaj v zadnjih letih pričinja zavedati, da poseduje dediščino „grande nation“ („velike nacije“). Poveljnik Dien Bien Phu-ja, general de Castrie je čez noč postal legendarna osebnost v francoski zgodovini. Vse svet nedvomno občuduje hrabrost posadke, ki je 170 dni kljubovala premočnemu sovražniku. Občuduje v prvi vrsti neverjetno visoko etično moralo njih, ki so se branili do žalostnega, pa do slavnega konca.

„Vidim, da se bliža konec, toda borili se bomo do zadnjega. Naj živi Francija!“ (Vive la France!)

Te radijske depeše je odposlal v zadnjih urah strašnih borob, ki so se vršile le nekaj metrov od njegovega podzemeljskega bunkerja. In ko so potem ameriška letala bila nad bojiščem, so pač mogla javiti o velikem oblaku dima nad področjem, kjer je bil Dien Bien Phu, drugega nič . . .

Konferenca v Ženevi pa ima namen rešiti „vprašanja“ jugovzhodne Azije.

Tudi de Castrie je vedel, da sede tam tisti, ki bi z enim samim telefonskim naročilom mogli preprečiti, da bi do padca Dien Bien Phu-ja ne prišlo in do novih desetisočev človeških žrtev v takozvani „hladni“ vojni med Vzhodom in Zapadom. Eni kot drugi so hladnokrvno čakali, kaj bo . . . Eni kot drugi so se že pripravili na vsako možnost. Kaj pa so si mislili obleganci v Dien Bien Phu-ju? — To je povedal general de Castrie: „Borili se bomo do zadnjega. Naj živi Francija!“

Nauk iz Dien Bien Phu-ja

govori Francozom v dobro. S človekom-vojakom, kakršen je — de Castrie so dokazali svojo vitalnost, so s tem zgledom pokazali, da ne zaostajajo za sinovi Siegfriedov iz Nibelungov.

Mnogo je pisanja v zvezi z Dien Bien Phu-jem, češ, da je to novi Stalingrad. Lepo je, če Nemci priznajo svojim bivšim omalovaževanim vojaškim nasprotnikom, da imajo tudi ti svoj „Stalingrad“. Če je to bilo mišljeno iz nevoščljive maščevalnosti, je druga stvar . . .

Zborovalci v Ženevi pa še niso prišli iz začetka. Na sestanku preteklo soboto se niso zedinili, kdo, kdaj in kako naj se pogajajo o Indokini. Medtem je utrdba Dien Bien Phu že padla. To je bila prijetna vest za delegacije Kitajske, Severne Koreje in Vietminha in je ojačila njih trenutni politični položaj. Nikdo pa ne ve, kakšna bo končna reakcija na Zapadu. Zaenkrat ni iz nobene zapadnih prestolic slišati kaj posebnega. Ameriški zunanji minister je v radijskem govoru poveljeval junaštvu Francozov in predlagal, naj bi se protikomunistični svet organiziral v zaključeno celoto in v Aziji nastopil strnjeno proti komunistični nevarnosti. Medtem je radio Peking javil, da je na francoski strani v Indokini bilo 381.000 mrtvih, ranjenih in ujetih.

Po francoskih mestih so visele zastave na pol droga z žalnim trakom. Gledališča in kinematografi so bili zaprti in tudi predstava moskovskega baleta, ki gostuje v Parizu, je bila odpovedana. Francozi si mnogo dovolijo in prav toliko prenesejo, toda tega dne si niso želeli užitka plesne umetnosti iz Moskve.

Zapadni svet je v težki mednarodni politični krizi.

Dien Bien Phu je bila končno zgolj neka vojaška postojanka sredi ozemlja, zasedenega po Vietmincih. Francozi so jo organizirali šele pred meseci s padalskimi če-

tami. Utrdba je bila trn v nasprotnikovem telesu. Zdaj si bodo sovražnikove vojaške sile, ki jih je vezala ta utrdba, z lahkoto utrle pot proti jugu v srce francoskih posesti v Indokini. Prva poročila trdijo, da so vojaške kolone na poti in že obkrožujejo važno pristanišče Hanoi. Če ženevska konferenca ne bo dogodkov prekinila, če ne bo prišlo do kakšne vsaj začasne rešitve, bo v doglednem času vsa jugovzhodna Azija v plamenu. Zapadne sile so prejele udarec, ki pa ne pomeni poraza. Poskušale bodo zadati protiudarec. Cloveštvo pa se le upravičeno boji, da bi porušenje političnega ravnotežja resno ogrozilo svetovni mir. Zapad ima dovolj sredstev in moči, da more zaustaviti komunistično ekspanzijo v jugovzhodni Aziji, manjka pa mu tistega, kar je predpogoj za to: enotnosti.

. . . in pri nas v Avstriji

Vsako leto pregleda državne račune najvišja državna ustanova „Rechnungshof.“ V zvezi s takim pregledom računov dobijo razna ministrstva tudi opozorila o nerodnostih, ki so se v minulem letu tu in tam dogajale. Tako se je zgodilo tudi nedavno in najvišje kontrolno mesto državnih računov je opozorilo na take nerednosti v ministrstvu za kmetijstvo in tudi v ministrstvu za promet. Seveda bodo sedaj v parlamentu vse to obravnavali in je pričakovati, da bodo po stari navadi očitali eni drugim. Saj se parlament sestane dne 12. majnika k svojemu pomladanskemu zasedanju.

Dnevni red tega pomladanskega zasedanja je zelo obširen in deloma zelo sporen.

Volitve na Bistrici v Rožu

Bistrica v Rožu je edina občina na Koroškem, v kateri se bodo vršile ponovno volitve, in sicer 16. maja. Obe stranki: SPOe (socialisti) in „Delovna skupnost“ (Arbeitsgemeinschaft, lista OeVP in VdU-ja) sta dobili pri volitvah 14. marca t. l. vsaka 454 glasov. Odločilni glas, kateri naj bi bil po mnenju enih socialistični, po izjavi drugih pa glas „Delovne skupnosti“, torej OeVP in VdU-ja, pa je bil od občinskega tajnika v volilnem lokalu v Svečah raztrgan, češ, da ni veljaven, ker pri štetju glasov za posamezne stranke, ni ležal v, ampak izven kuverte. Stranka, kateri bi pripadel ta glas, bi dobila seveda župana. Deželna volilna komisija je v tem, gotovo edinstvenem primeru odločila tako, da se morajo volitve na Bistrici ponoviti. To pa upravičeno, saj se ni dalo dognati, čigav je bil v resnici odločilni glas. Mogoče je bila strgana celo glasovnica „Krščanske stranke“, kdo ve? Na vsak način se bodo morali volilci bistriške občine odločiti 16. maja za sledeče stranke: Arbeitsgemeinschaft, SPOe, VO (Komunistična ljudska opozicija) in za „Krščansko stranko“.

Sliši se, da bodo nekateri komunisti oddali svoj glas socialistični stranki, ker sami ne morejo računati na število glasov, ki bi bilo potrebno vsaj za en mandat (74 glasov). Ljubši jim je župan iz delavskih, kot iz meščanskih vrst.

V petek se je začela volilna borba z nekim člankom v „Volkszeitung“, v katerem zastopnik „Delovne skupnosti“ ostro nastopa proti mrtvašnici, ki naj bi stala okoli 100.000 šil. in jo namerava občina zidati na pokopališču v Svečah. Pisec članka je mnenja, da zadostuje, če se dosedanja mrtvaška veža poveča in popravi. Socialisti so nad pisanjem in volilno propagando OeVP in VdU-ja v toliko ogorčeni, v kolikor, tako trdijo, „Delovna skupnost“ razširjuje vesti, ki nikakor ne odgovarjajo resnici. Saj socialisti ne mislijo napraviti več, kot dati dosednji mrtvašnici dostojnejšo zunanjo in notranjo obliko.

Navsezadnje se bo pač moral pri dokončni odločitvi tega vprašanja novoizvoljeni občinski svet le ozirati tudi na zmogljivost občinske blagajne.

V soboto, 8. maja zvečer, so napravili socialisti pri Adamu v Svečah volilno zborovanje, na katerem je govoril sam deželni glavar Ferdinand Wedenig. Od pol 7. ure zvečer do začetka zborovanja, ki se je pričelo ob osmih, so donele po zvočnikih koračnice in vabile Svečane k zborovanju.

Deželni glavar Wedenig je na tem zborovanju zavzel jasno stališče do narodne manjšine ter poudaril, da je prav, če se naši otroci uče obeh deželnih jezikov. Govoril je o medsebojnem spoštovanju ter pou-

Na vidiku pa so že deželno-zborske volitve 17. oktobra za Dunaj in Nižjo Avstrijo, in tako se bo vse delo parlamenta odigravalo v senci bodočih volitev.

Na dnevnem redu parlamentarnih sej bo ureditev vprašanja članarine pri delavskih sindikatih. Socialisti stojijo na stališču, da je treba to članarino odtegniti plači delavca, kar bi delavca sililo k članstvu v sindikatu in omejevalo njegovo svobodno odločitev ali hoče biti član takega sindikata ali ne. Ves avstrijski sindikat pa je v socialističnih rokah in pomeni tako tudi važno politično orodje. Socialisti povezujejo to zahtevo s svojim pristankom za nadaljnje odplačevanje pri izvozu avstrijske industrijske robe. Vrsta avstrijskih produktov je na svetovnem trgu predraga in je tako potrebno, da država za izvoz doplačuje, da postane avstrijsko blago na svetovnem trgu konkurenčno. Nedavno smo pisali na primer o surovem maslu, katerega producira avstrijsko kmetijstvo v taki množini, da se ga ni mogoče znebiti in ga je treba izvažati v Italijo ali pa v Nemčijo. Tam pa je cena le 25 do 26 šilingov za kilogram, medtem ko stane pri nas surovo maslo 32 do 34 šilingov. Ker so socialisti odklonili potrebno doplačilo za tak izvoz, so si kmetje pomagali na ta način, da od litra prodanega mleka pridejo trije groši v poseben fond, ki naj financira izvoz mlečnih izdelkov. Podobno se godi raznim industrijskim produktom.

Druga točka dnevnega reda ni nič manj kritična. OeVP zahteva vključitev trafikantov v trgovsko zbornico, socialisti zahtevajo kot protiuslugo vključitev javnih nastavljenec v delavsko zbornico. Kakor je trgovska zbornica v rokah OeVP, tako je delavska zbornica v rokah SPOe.

daril upravičenost dvojezičnih napisov, n. pr. Volksschule — ljudska šola.

Zalibog so se v naši občini od sedaj socialisti v občinskem svetu krčevito branili tega dvojezičnega napisa na ljudski šoli v Svečah. Saj nam je še zelo, zelo dobro v spominu potek občinske seje, na kateri se je to vprašanje obravnavalo. Samo socialisti so glasovali proti dvojezičnemu napisu, češ sedaj je nastal zopet mir po naših vaseh, zakaj ga s takšnimi zahtevami ponovno ogrožati. Upamo, da se bodo besede dež. glavarja oprijele merodajnih zastopnikov lokalne organizacije SPOe na Bistrici in bodo ti v nacionalnih vprašanjih zavzeli boljše stališče napram našim zahtevam, kot do sedaj. „Noben narod ne more trditi o sebi, da je več vreden kot drugi“, je dejal g. deželni glavar, „vsak narod ima svoje vrline“.

V nedeljo, dne 9. maja popoldan pa so bili povabljeni od socialistične stranke k „Mariju“ na Bistrici rentnerji, da se primerno „pripravijo“ na volitve. Ta teden bodo razne stranke imele še celo vrsto zborovanj, na katerih bo po vsej verjetnosti veliko ostrih, a seveda tudi sladkih besedi. „S špehom (slanino) se lovijo miši, z „lekom“ pa „ovce“, pravi pregovor. Torej bo treba ob besedah govornikov veliko previdnosti od strani ljudstva, ki se bo zborovanj udeležilo.

Zastopniki naše volilne skupine, torej „Krščanske stranke“, so imeli že več zaupniških sestankov. Mirno, vztrajno delo med ljudstvom je strmelo za tem, da se vsak občan seznani z jasnimi smernicami za te volitve. Posebno se je poudarjalo sledeče:

Krščanska stranka se ne povezuje z nobeno drugo volilno skupino. Nastopa pri volitvah 16. maja samostojno. Vse druge vesti, katere širijo zastopniki drugih strank, so neresnične. Vsi katoliško zavedni občani se združijo na dan volitev v „Krščanski stranki“, kateri bodo dali s svojo glasovnico stoodstotno zaupanje.

Na dan volitev vsi na volišče! Vsak glas je dragocen in važen. Vsi volilci naj se zavedajo tega, da podprejo z vsako, za „Krščansko stranko“ oddano glasovnico listo domačinov.

Nosilec naše liste je g. Anton Feinig, pd. Ucar iz Sveč. Bil je že dolga leta pred drugo svetovno vojno občinski svetnik. V pričanju, da smo z nosilcem liste, kateri je kot napreden gospodar, cerkveni ključar in navdušen cerkveni pevec, najbolj ustregli želji naših volilcev, smemo upati na zadovoljiv izid za vse tako važnih občinskih volitev.

16. maja oddajmo svojo glasovnico vsi: „Krščanski stranki!“ S tem bomo na najlepši način izpolnili svojo versko in narodno dolžnost.

Nadalje je na dnevnem redu parlamentarnih posvetovanj vrsta gospodarskih zakonov, ki so veljavni do 30. junija. V teh gospodarskih vprašanjih so nadstrankarska posvetovanja privedla že do bistvenega zblizanja, če zgoraj navedena vprašanja politično ozračje ne bodo preveč zastrupila in bi tako parlamentarno delo ne mogli pravočasno dokončati. Vsi sklepi parlamenta morajo v odobritev v Aliirani svet in morajo najmanj čakati 30 dni na odobritev.

Najtežji je gotovo politični spor v zadevi sindikatov. Socialisti morajo politično gledano držati svoj močnejši položaj in ga utrditi na ta način, da bodo delavci plačevali svoje prispevke direktno od svojih plač in za OeVP je to tudi načelno vprašanje, ker bi na ta način delavci bili izročeni v polni meri sindikatu.

Proces proti bivšemu OeVP ministru dr. Kraulandu na Dunaju se nadaljuje. Po šestdesetdnevni obravnavi še nikakor ni jasno, katera politična stran je po dogodkih leta 1945/46 močnejše obremenjena. Verjetno bo proces trajal še mesec dni.

Dne 8. maja je bila deveta obletnica nemške brezpogojne kapitulacije pred zavezniškimi armadami. Vsako leto so visele na držav. poslopjih ta dan državne zastave. Letos teh zastav ni bilo in to v protest proti negativnemu poteku berlinske konference v vprašanju avstrijske državne pogodbe. Pač pa so žrtve zasedbe napravile demonstracije proti zasedbenim silam. Taka demonstracija je bila tudi dne 8. majnika na Novem trgu v Celovcu.

Avstrijsko dobroimetje pri Evropski plačilni zvezi je naraslo na 119 milijonov dolarjev. Tekom zadnjih štirih mesecev se je višina denarnih vlog pri hranilnicah in bankah povečala od 5 na 6 milijard šilingov.

V Celovcu in tudi drugod je število novih stavbišč izredno veliko, tako je seve padlo tudi število brezposelnih in to celo pod lansko številko ob istem času.

V Bistrici v Rožu bodo 16. maja po sklepu deželne volilne komisije ponovili občinske volitve. Na volitvah, 14. 3., sta dobili SPÖ in Arbeitsgemeinschaft isto število glasov. Ker je bil en listek uničen, bi po vsej verjetnosti odločeval ravno ta listek o županu. Tako je sedaj deželna volilna komisija odredila nove volitve.

NAD 10.000.000 BEGUNCEV IZ VZHODA ŽIVI V ZAHODNI NEMČIJI

Zahodnonemški statistični urad sporoča, da živi zdaj tam več kot deset milijonov ljudi, ki so pobegnili ali pa bili izgnani iz področij, nad katerimi gospodarijo komunisti. Več kot osem milijonov oseb so izgnali iz njihovih domov pri masovnih preselitvah prebivalstva, približno dva milijona oseb je pa pobegnilo na Zahod po drugi svetovni vojni.

LETALSKA ZVEZA LONDON — BEOGRAD

Dne 3. maja je britanska letalska družba „Eagle Aviation“ ponovno vzpostavila letalsko zvezo med Londonom in Beogradom. To bo edina, neposredna letalska zveza Jugoslavije z Veliko Britanijo.

SPOR MED IZRAELOM IN TRANSJORDANIJO

Varnostni svet je na svoji seji, dne 5. maja, z osmimi glasovi proti dvema in enim vzdržanim glasom sklenil, da bo začel splošno debato o medsebojnih skupnih pritožbah Izraela in Transjordanije, in sicer v smislu skupnega predloga Brazilije in Kolumbije.

AMERIŠKI TEHNIČNI STROKOVNJA KI ODPOTOVALI V TUJE DEŽELE

Uprava za delovanje v tujini sporoča, da je 24 ameriških tehničnih strokovnjakov odpotovalo v 18 dežel bližnjega Vzhoda in Afrike, Latinske Amerike, Južne Azije in daljnega Vzhoda, kjer bodo pomagali izvajati program tehničnega sodelovanja za napredek teh dežel. Po tem programu deluje zdaj v tujini več kot 1600 ameriških strokovnjakov.

PAKISTAN ZAVRNIL SOVJETSKI PROTEST

Tukajšnje časopisje objavlja poročila tiskovnih agencij iz Moskve, po katerih je pakistanska vlada zavrnila sovjetski protest proti ameriški vojaški pomoči Pakistanu in proti pakistansko-turškemu dogovoru.

V svojem odgovoru pravi pakistanska vlada, da je sovjetska vlada prišla v svojem prepričanju do neopravičenega zaključka, da je Pakistan dal Združenim državam na razpolago svoja vojaška oporišča.

Brez žrtev . . . ?

Marsikdo mladih takole govori: „Lepo je biti značajan, tudi jaz bi rad bil. A le zakaj zahteva vzgoja značaja toliko odpovedi od mladega človeka? Mar ne bi mogel postati značajan na lažji način, brez žrtev?“

Fant, dekle! Brez žrtev in odpovedi ne dosežemo na zemlji nobenega večjega uspeha. In ti bi hotel, hotela doseči največji uspeh: plemeniti značaj?

Poglejmo fanta, ki želi sodelovati pri tekmi v veslanju! Vsako jutro zgodaj vstane, sede v čoln in vesla. Po treh urah pride ves zmučen, znoj in ožgan od sonca iz čolna. Tako dela več tednov pred tekmo. Živi izredno umirjeno. Vzdržuje se vsakega uživanja. Dobrih reči ne je, ker se boji, da bi se preveč ne odebelil. Ne sme kaditi. Ne sme piti alkoholnih pijač. Vsak večer gre zgodaj spat itd.

Le zakaj vse te odpovedi? Samo zaradi morebitne slave prvenstva in srebrne kolajne!

Kaj pa lakomni človek? Kolikim dovoljenim rečem se ta odpove! Slabo je. Ne privoščiti si kaj boljšega. Oblači se slabo. Ne upa si iti na sprehod, da si ne trga čevljev. Vsaki zabavi in družbi se odpove, ker noče kaj zapraviti itd.

In zakaj vse to? Čemu se skopuh odpove tolikim dovoljenim rečem? Samo zaradi denarja, da kupček vidno raste.

Podobnih primerov je še nešteto. V življenju se mora pač vsak bojevati in doprinesiti žrtve. Razlika je samo v tem, zakaj se kdo žrtvuje. Veliko ljudi se žrtvuje za minljive zemeljske dobrine. In ti, ki hočeš doseči lep značaj — delaš s tem za svojo dušo — za večnost, bi hotel, hotela to doseči brez žrtev, brez odpovedi?

Lep značaj je sad boja s strastmi, sad vaje v odpovedih in žrtvah! „V vsakem človeku se skriva svetnik in zločinec“, je rekel francoski govornik Lacordaire. Zločinec v tebi sam od sebe raste in se krepi. Ni ti ga treba hraniti. Če pa hočeš, da svetnik, svetnica vlada v tebi, se moraš znati marsičemu odpovedati in imeti vedno pripravljeno voljo za dobro — moraš vzgajati sam, sama sebel!

Tržaški študentje v Globasnici

Razveselili smo se, ko smo slišali, da nas obiščejo dne 1. maja študentje iz Trsta, ki so prišli na Koroško, da si ogledajo naše lepe kraje.

Prišli so k nam s prvo slovensko igro „Veseli dan“ ali „Matiček se ženi“, ki jo je napisal Tomaž Linhart.

Uvodoma so č. g. Posch v lepem govoru pozdravili tržaške študente, nato je tudi g. prof. Peterlin, vodja dijaške skupine, povzel besedo in spregovoril z velikim navdušenjem, da se jim je vendar enkrat posrečilo priti med koroške brate, kamor jih je vlekle že dolgo časa.

Komaj se je dvignil zastor, so si igralci že osvojili srca gledalcev, kajti igrali so res prav dobro, tako da si jih Korošci lahko vzamemo za vzgled. Tudi vsebina igre je nam ugajala in je bila za tako priliko posrečeno izbrana. Kar se tiče vloge, so jih seve vsi sijajni rešili in se je pri vsakemu posameznemu igralcu videlo, da so bile dobro naštudirane. Tu smo opazili predvsem to, koliko lepše in lažje se igralec giblje na odru, če vloge res dobro zna.

Navdušenje in zanimanje za lepo podano veseligo se je stopnjevalo od dejanja do dejanja in je v znak hvaležnosti občinstvo igralce nagradilo z močnim aplavzom. Ob koncu pa bi najrajši še kar ostali v dvorani. Vendar pa smo le imeli razumevanje za njih utrujenost od dolge poti. Za slovo so nam zapeli še nekaj lepih pesmi, potem smo se dobro razpoloženi razšli.

Tržaški študentje pa so bili tokrat gostje dobrih Globašarov, ki so jim šli tudi pri prenočiščih na roko. Nekaj pa se jih je odpeljalo spat v Šmihel. V nedeljo zjutraj pa so nadaljevali svojo turnejo mimo Klopinskega jezera in nato preko Roža, kjer so se ustavili za nekaj časa na razstavi v št. Jakobu, spet v svojo domovino. Bili smo jih veseli in jim kličemo: Kmalu nasvidenje!

ZA DOBRO VOLJO KDO JE OSEL?

Zelo prevzetan farmer je prijezdil na kmetu na trg in ker se mu tam neki fantič ni hotel takoj izogniti, je nad njim zavpil: „Fant, izogni se, moj konj ne mara oslov!“ — Korajžni fant se polagoma izognil, pri tem pa vpraša farmerja: „Zakaj pa potem tebe doli ne vrže?“

Lepo uspela prireditel v Rožu

Za Šentruperčankami so nas povabile gojenke gospodinjstve šole v Šentjakobu v Rožu na svojo zaključno prireditev. Hvalevredna tiha in dostojna tekma obeh naših tako važnih gospodinjstev zavodov je uspela: Šent Rupert in Šent Jakob sta s svojima prireditvama višek našega letošnjega prosvetnega dela.

Kar štirikrat so morale ob zaključku šentjakobske gojenke nastopiti. Nič čuda, ko pa so se zanimali za prireditev tako mladi kot stari širše šentjakobske okolice, Ziljani, Selani, Podjunčani in še vrsta domačih gostov od drugod. Končno so se napovedali tudi še tržaški dijak in dijakinja, ki so slučajno v istih dneh zaključevali svojo turnejo po Koroški.

Vzgojni pomen razstave kuhinjskih kor ročnih del je očividni. Prireditelje se resno trudijo, da prikažejo našemu gospodinjstvenemu svetu, kako okusna jedila se lahko pripravljajo iz domačih sredstev. V ročnih delih pa polagajo vso svojo umetniško dušo in nas učijo, kaj je res domače, slovensko v priredbi in barvi. S ponosom trdimo, da dosega kakovost razstavljenih predmetov uprav idealno višino. Pri zaključni prireditvi so gojenke pod taktirko neumorne č. s. Jasne Puntarjeve zapele vrsto pesmi, med katerimi je znana „Rož, Podjuna Zilja“ po navepu nadse spretno dirigentke izredno ugajala. Zeleli bi, da bi dekliško petje po sedanjem razhodu gojenk nikakor ne zamrlo. Tudi absolventke lah-

Gojenke letošnjega kmetijsko-gospodinjstkega tečaja v št. Jakobu v Rožu

ko uspešno gojijo naše tako lepe pesmi. Dekliška prizora, ki sta pomenila nekaj višek prireditve, sta prikrojena prav za dekleta. Prvi nam je nazorno podal vsestransko, važno delo matere-gospodinje in nas rahlo opominjal, naj nikar ne podcenjujemo često nazven malo vidnega njenega dela v družini. Drugi prizor pa je gojenkam in nam uspešno razblinil sanje o dozdnevno mikavni tujini in nam domovino približal v vsej njeni lepoti. Govornik g. prof. dr. Inzko je v zanesenih besedah govoril o pomenu strokovno in kulturno izobražene gospodinje-matere in podčrtal važnost obeh naših gospodinjstev. V imenu navzočih staršev, gojenk in vsega naroda se je končno požrtvovalnim učiteljicam za njihovo delo toplo zahvalil.

Ob koncu obeh tečajev izražamo samo še željo, naj bi gojenke-absolventke sedaj posvetile svojo ljubezen še svoji organizaciji, ki bo pridobila njihovo znanje še naprej globlja in širila.

N a p o t

V našem listu smo poročali pretekli teden o nadvse uspeli kulturni prireditvi in razstavi v št. Rupertu, danes pa sledi v „Našem tedniku“ obširno poročilo o šentjakobski prireditvi. Obakrat je slavnostni govor imel g. dr. Valentin Inzko. Uredništvo je bilo naprošeno, da objavi vsaj en govor. Tej želji torej ustrezamo.

„Leto za letom prihajamo v naše narodne šole občudovat napredke in uspehe vsakoletnega gospodinjstkega tečaja. Zaključna prireditev je prešla že v nepogrešljivo tradicijo. Dokaz nam je, kako je dovetno za teoretično in praktično znanje naše dekle. Kakšen velik korak napravi v znanju slovensčine in drugih predmetov in koliko duhovnih zakladov si nabere. Skromen dokaz 6-mesečnega prizadevanja učenk in učiteljic sta razstava in prireditev. Kakšno veselje navdaja starše in vse odrasle, ki čutimo z mladino in narodom, ko občudujemo izobilje lepote na razstavah, ko hvalimo kuharsko umetnost in ko se predajamo lepoti slov. besede in pesmi.

Težko je izraziti, koliko truda in prizadevanja gojenk in vzgojiteljic je v tem delu. Častite sestre s svojo neutrudljivo pridnostjo ne vprašajo za plačilo. Dajejo in dajejo, želeč si samo eno, da bi seme, ki so ga vsejale, tudi rodilo; da bi njih delo blagoslovilo Vsemogočni in bi vse gojenke ostale dobre Slovenke in katoličanke.

Kakor pa plodov pomladanskega cvetja in brstenja ne moremo pregledati vigredi, tako se bodo tudi sadovi tega tečaja širili v nedogledno bodočnost. Da, prav to je, kar nas navdaja z velikim upanjem! Dekleta, ki so tu v samostanu sprejemala pouk in vzgojo ne po kapljicah, ampak v velikih količinah, bodo spet naprej dajala: svojim domačim v rojstni hiši; tam, kjer bodo morda služile; tam, kjer bodo nekoč gospodinje. Moja in vseh dobro čutečih želja je, da bi se ta vpliv razširil na ves naš rod. V gospodinjstvu izurjene, notranje ustaljene, značajne, idealne, prežete verske in narodne zavesti bodo dekleta šla med svet.

Današnje dobo preveva materializem, že

hoče zavladati v naših družinah. Kako radi se mu vdamo. Dekle, žena, ki je čuvarica lepega in plemenitega v domu, naj z besedo in še bolj z zgledom ta nezdravi materializem prežene iz fanta ali moža in iz svoje okolice. Svet bo le tedaj lep in dober, če bo naše delo prežeto z ljubeznijo. Za to veliko delo pa je treba mnogo poguma, navdušenja in vztrajnosti.

Dekleta, mladina, rojaki iz vseh naših dolin! Ali čutite, da smo bratje in sestre, ali veste, da smo vsi ena družina? Ali čutite, da nas veže neka nevidna vez med seboj? To je naša domovina, so gore in reke in jezera, polja in travniki ob katerih živimo. To je materina beseda, s katero izmenjujemo naše misli, pojemo pesmi in častimo z njo Boga. To je kri, ki pluje po naših žilah. In ker smo vsi ena družina delajmo vzajemno za to veliko skupnost — za narod. Našo besedo ohranimo, sejmo zrno ljubezni do te naše besede in pesmi, do krščanske blagovesti!

Za srečo v domovini, za dobro voljo v družinah, za pravo vzgojo mladine pa boste poskrbele nekaj ve dekleta — bodoče žene in matere. Vaša velika naloga naj vam bo vedno pred očmi! Kot vzvišeni, vsega truda vredni cilj na gori, naj vam zato za vse življenje ostanejo ideali: mati, domovina, Bog! Če vam bo to ostalo sveto, potem se bo tudi o vas spolnilo, kar poje pesem:

„Dokler človeški rod
biva po zemlji tod,
bode slovelo slovensko dekle.“

Pri nas na Koroškem

Pri nas na Koroškem se radi imamo, še grmič ob poti poleti golči.
Zabavamo se in veselo kramljamo,
Pri delu pa Drava nam čelo hladi.

Med nami se dvigajo slavna svetišča,
visoko prvači jim Sveta Gospa. —
Kako so nam draga domača ognjišča,
odklanjamo zanje palače sveta!

MLADINA PIŠE:

Velikonočni prazniki v domovini

Domovina, mati, Bog! To geslo polagam na srce vsem koroškim bratom in sestram. Naj bi zacvetelo v vsakem, a posebno v mladem srcu. Saj je od mladine odvisna vsa bodočnost.

Večina deklet, ki ste že odšli v tujino, v Švico in v druge tuje kraje, ste šle morda res s poštenim namenom, da si nekaj prislužite, da si tako zagotovite svoj življenjski obstoj in si olepšate svojo bodočnost. Lepa je bila tudi misel iti malo po svetu zaradi izobrazbe, ki človeka bolj usposobi za življenje. Precejšen del naše mladine pa gre v tujino iskati svojo srečo. Povem vam, da jo je v tujini težko najti. Upam, da ne bo odveč, če rečem, da bi bilo treba doma več zadovoljnosti, pa bi ne bilo treba trpeti v tujini.

Ravno pred enim letom, tudi v tem lepem mesecu majniku, sem odšla tudi jaz poskusiti tujino. Zato si lahko predstavljam, kako mora mlado, doma lepo, v mili ljubezni staršev ohranjeno dekle hrepeneti v tujini po svojem domačem kraju. Spominjam se lanskega lepega meseca majnika, ko sem se poslavljala s krvavečim srcem iz lepega Roža in zapuščala starše, prijatelje in sopevke. Zdelo se mi je, da je sonce otemnelo, čeravno je najlepše sijalo. Ali tolažila sem se z upanjem, da po temni noči zasije beli dan.

In prišla je spet pomlad, ki zbudi vso naravo iz zimskega spanja. Moje srce je v tujini zahrepenelo po domovini. Po dolgem letu je napočil veseli čas, da sem se mogla vrniti ravno pred velikonočnimi prazniki v domovino. Srce mi je zaigralo, ko sem stopila na svojo rojstno zemljo v lepem Rožu.

Beseda sladka, domovina!
Ne greš ti več mi iz spomina.
Kot iskra živa v srcu tliš,
ljubezen k sebi mi budiš.

Dekle iz Roža

„Z LASTOVKAMI“ V SELAH

Na velikonočni ponedeljek je društveni oder zopet vršil lepo kulturno delo. Naše katoliško prosvetno društvo je uprizorilo petdejansko igro „Z lastovkami“. V njej se dvoje plemenitih, zvesto ljubečih src kljub oviram vsled zahrbtnosti hinavskega prijatelja in odurnosti vaškega ošabneža končno združi. Med ganljivo dejanje je vpletenih tudi več takih prizorov, da se ob njih iz srca nasmejijo. Igralci so s svojim dobrim nastopom spravili občinstvo v jako dobro in prijetno razpoloženje. Zato zaslužijo tudi našo pohvalo. Kar oglasite se še, kajti želimo si še lepih iger!

„REPOŠTEV“ V ŠT. JANZU V ROŽU

Travniki še ni razcveten, pač pa je gozdič že zelen in zato se je v Slemcovem gozdiču nad vasjo že začelo živahno življenje. Že dva tedna sem je farna mladina, pod delavnim vodstvom Branka, kopala in vozila in spreminjala svoj naravni društveni oder in ga zasukala za 180 stopinj. Prej je gledalo občinstvo proti gozdu, zdaj gledamo proti Guram čez Dravo. Je tudi lepa panorama, če tudi ne več tako naravna. Zato pa je predvajanje iger za gledalce bolj jasno in lepše, ko gledajo na oder od zgoraj, medtem ko smo prej gledali od spodaj navzgor. Kot premijero na svojem novem odru so igrali prvo majniško nedeljo fantje igre: Repoštev. Dovršeno so predstavljali pravljico o Repoštev, ki reši nedolžne pred krivično smrtjo, hudodelca pa izroči zaslužni kazni. — Prihodnjič bodo v počastitev mater najbrž tretjo nedeljo majnika nastopili otroci in dekleta, ki bodo gotovo s svojim živahnim in veselim nastopom zbrale v naši naravni dvorani veliko in hvaležno občinstvo.

Čarobne so v svitanju jutranje zarje
trdnjave, ki čvrsto odbijajo grom;
Matjaževa Peca, Obir in Višarje
varujejo naše imetje in dom.

V koroških se jezerih jutro umije,
poprej ko se zgrne čez ves Korotan
in mavrica v njih se vodice napije,
da z njo blagoslovlja nam plodno ravan.

Pri nas na Koroškem domačnost kraljuje,
vsa ziljska dolina nas vabi na raj. —
Čeprav se ji kje kak korak odteguje,
srce pa želi na Koroško nazaj.

KRUH — naša važna hrana

Spet smo vrgli zrnje v zemljo, da iz njega zraste novo. Spet bomo napajali zemljo z našim znojem, da bo kruh boljši, da bo dragocenejši. Vsi živimo od kruha: mladi, stari in najmlajši — in to danes in jutri in so tudi pred tisočletji. Da, to drobno seme, ki smo ga zaupali materi zemlji v zadnjih mesecih ali že jeseni, ohranja materialno življenje človeštvu.

Ali smo vsejeli dovolj za lastno družino, da ne bo stradala kruha? Smo izrabili in napolnili vsako ped zemlje? Ni dovolj, da samo zase in na svoje najbližje mislimo. Tudi za delavca v tovarni, za rudarja v črni zemlji, za študenta in znanstvenika, za učitelja v šoli in za delavčeve otroke — za vse je treba kruha in vsak ga ima pravico uživati.

Smo sejali dobro seme ali pleve? Le dobro, polno seme nam bo rodilo zdravje in moč. Ob vsaki novi setvi želimo, da bi bila žetev bogatejša in boljša. Ali bo tudi letos? Če smo pri semenu in setvi kaj zagrešili ali zamudili, dajmo nadaljni obdelavi in skrbi posvetiti vse naše moči.

Kmalu bo pripekalo sonce na zemljo in izženalo iz nje dragoceno vlogo. Sedaj se tako pridno napajajo naša polja. Sicer mraz zadržuje yso rast, da že zaskrbljeno gledamo izpod strehe. Pa Bog daj, da ne bomo morda ob suši še bolj žalostno gledali na naše rastlinje. In če — kot pred dvema letoma pritisne suša — bo žetev revna in naš

kos kruha tenak. Zato moramo rastline naučiti varčevati z vlogo. Kako? Dajmo jim dovolj hrane, kjer se to še da popraviti in pa ob pravem času jim rahljajmo zemljo, a pravilno. Š pogostim rahljanjem, zlasti po dežju, pretrgamo kapilare, po katerih izhlapeva voda. Uporabljajmo brane in kultivatorje, motike in grablje ob vsaki priliki! Če bomo to delali, se nam ni treba bati, da bi ne bila naša žetev v jeseni bogata.

Kako bomo obdelovali — s konji ali traktorji?

V starih časih so orali z lesenimi plugi, danes z železnimi. Traktor preorje 1 ha zemlje v 4 urah, konji pa 1 ha v 25 urah in to 24 cm globoko. Premisljimo kako bomo najbolje opravili naše delo! Traktorsko oranje omogoča bolj globoko obdelovanje kot vprežno oranje z živino. Stroj je tudi hitrejši. Vemo pa, da je obdelovanje s strojem mnogo bolj površno, se precej zatlači (zlasti, če se obdeluje v mokrem) in da s strojem nikoli ne moremo obdelati vsake ped zemlje.

Torej s čim? Z obojnim! S traktorjem, če ga le imaš, ker boš mnogo hitreje, ceneje in z manjšim trudom opravil delo. — Ne zavri pa popolnoma delo z živino, ker ti je na tolikih krajih le z njo mogoče dobro obdelati. Glavno je, da bodo naša polja obdelana skrbno, da tako dvignemo plodnost naših polj in se bo kmet veselil obilnih pridelkov.

CENE GOVEJE ŽIVINE IN PRAŠICEV

Na dunajskem glavnem sejmu za govedo, dne 3. maja t. l., so bile sledeče cene:

voli 7.20 do 11.20, največ 11.50
biki 8.— do 10.30, največ 10.90
krave 7.— do 9.—, največ 9.50
telički 8.20 do 10.50, največ 11.—
živina za klobase 5.— do 7.— šilingov za kilogram žive teže.

Na glavnem sejmu za prašiče, dne 4. maja pa so prašiče prodajali po teh cenah:
največja dosežena cena 14.—
prvovrstni 13.30 do 14.—
drugovrstni 12.80 do 13.30
tretjevrstni 12.30 do 12.90
za plemo 11.50 do 12.50
merjanci 10.50 do 11.50 šilingov za kilogram žive teže.

MEDNARODNO ZBOROVANJE O ZAŠČITI ŽIVALI

Dne 16. maja se bo v Londonu pričel mednarodni kongres društev za zaščito živali, katerega se bo udeležilo od 200 do 300 zastopnikov iz 23 držav.

Na zborovanju bodo razpravljali o problemih v zvezi z zaščito živali, na katere so naša društva v raznih državah. Glavni predmet razprave pa bodo posledice madežev nafte na morju za življenje pomorskih

ptic; nadalje bodo razpravljali o prevozu živali, izvozu želv, zakolu živine brez trpinčenja, privezovanju psov na verigo, zapiranju ptic v kletke, bikoborbi ter o življenju in nastopanju živali v cirkusih.

Tokrat bo prvič, da bo zborovanje, katero prireja vsake štiri leta Svetovna federacija društev za zaščito živali, v Veliki Britaniji.

PORAST ARGENTINSKEGA IZVOZA PŠENICE

V času od julija 1953 do februarja 1954 je Argentina izvozila 4.402.641 ton žitaric, medtem ko je leto dni prej izvozila le 605.780 ton. Največ izvoza odpade na pšenico, manj na riž, koruzo, oves in ječmen.

PORAST ŠTEVILA ŽIVINE NA SVETU V LETU 1953

Po podatkih, ki jih je zbralo ameriško poljedelsko ministrstvo, je število goveje živine na svetu v letu 1953 doseglo nov vrhunec. V začetku leta 1954 je bilo na svetu okoli 856 milijonov glav živine, en odstotek več kot v prejšnjem letu in 15 odstotkov več kot pred vojno.

REKORDEN PRIDELEK RIŽA V INDIJI

Indijski pridelek riža v letu 1953-54 cenijo po zadnjih podatkih na 91.067.000.000 funtov.

Krmljenje krav molznic

Pokladanje krme kravam mora biti v sorazmerju z njihovo molznostjo. Tudi, če bi kakšno kravo še bolje krmili, ne bi mogli dvigniti količino mleka, ker more krava samo toliko mleka izločiti, kolikor ima za izločanje sposobne mlečne žleze. Zato je pametno s poskusom dognati sposobnost posamezne živali za dajanje mleka do najvišje mere. Negospodarsko bi bilo pokladati več in dražje krmo kakor nam jo izplača, kakor tudi ni pametno dobre živali slabo krmiti. Na vsak način je zmožnost mlečnih

žlez za predelavo krvi oziroma njenih snovi v mleko, izkoristiti v največji meri. Posebno je na to paziti v prvi dobi molže, ko so mlečne žleze v stanju veliko proizvajati, saj se misli, da v prvi dobi laktacije (izločanja mleka), gre mnogo snovi iz materinega telesa za tvorbo mleka, ker žival takrat upade, shujša in to kljub temu, da jo skrbno krmimo in ker prvotna velika molznost kmalu začne popuščati. Vpliv primerne krme na izločanje mleka se vidi posebno spomladi, ko krave, ki so še v primeroma zgodnji molznosti, dajo dosti več mleka, ko pridejo na pašo, kot so ga dajale pri dobri suhi krmi.

Našim gospodinjam

Mati — prva vzgojiteljica

Kako presrečna je prava krščanska mati, kadar ji Bog podari otroka. Svetlo ji žarijo oči ob pogledu na svojega ljubljence. Drobno, neobgljeno bitje je položeno v njene roke, da ga neguje in vzgaja. Težka je ta naloga, a lepa. Od matere zahteva veliko žrtev, a prinaša tudi toliko tihe sreče.

Koliko radosti nudi vzgajanje rastlin v domačem vrtu. Če nas razveseljuje nji cvetje in sad, koliko več srčnega veselja občuti mati, ki neguje telo svojega otroka in izobrazuje njegovo dušo, razvija um, vodi voljo in vceplja otroku pravilno čustvovanje.

V tej prekrasni nalogi tiči vzvišenost materinstva, obenem pa tudi velika odgovornost do Boga in naroda. Saj Bog za-

upa materi najplemenitejše blago: človeka — otroka. Mehko kakor vosek in za vse sprejemljivo je srce otroka. Kakor ga bo ona oblikovala, tako bo.

Mati je torej prva vzgojiteljica otroka. Ker je njen vpliv prvi, je zato tudi najmočnejši. Oče veliko manj pozna otrokovo dušo. Njegov poklic in skrb za obstoj družine ga zadržujeta z doma. Zato je pri vzgoji mati tista, ki vodi; oče pa podpira in izpopolnjuje. Mora pa biti med njima razumevanje, da enotno vzgajata in da dajeta otroku dober vzgled. Njuna dolžnost je, da se otrok pod njunim varstvom in vodstvom razvije v dobrega kristjana in člana človeške družbe.

Kuhinja

čeno testo. Medtem, ko počiva, prepražimo 15 dkg prekajene sesekljane svinjine. Dodamo ji majhno sesekljano čebulo, šopek peteršilja ter toliko drobtin, kolikor maščoba zahteva. Testo razvlečemo, ga namažemo z ohlajenim nadevom, zvijemo ter spečemo svetlorumeno v pečici. Pečen zvitek zrežemo na 2 cm široke rezine ter jih vložimo v juho.

(Dalje prihodnjič)

NEKAJ NASVETOV

Če dobi maslo slab okus, ga izdatno izboljšaš, če ga spereš v sveži vodi, ki si ji dodala žličico sode bikarbone, in pregneteš s svežim mlekom.

Če se govedina noče zmehčati, dodaj na kg mesa žlico žganja. Okus po žganju se s kuhanjem popolnoma zgubi, meso se pa lepo zmehča.

Če delaš jabolčni zvitek iz vlečenega testa, že surovega nareži na primerne koščke in založi tesno drugega ob drugem na pekačo. Koščki so tako mnogo lepši in, če ni na pekači nič praznega prostora, prav tako sočni kot nerazrezani, ker vpijejo ves sok, ki se morda izcedi.

Rozine pri raznem pecivu, kjer pridejo v testo, rade padejo na dno. Če jih oprane dobro izbrišeš in zmešaš z žlico moke, to preprečiš.

položi v svežo brazdo božje njive. Otožno sta vekala zvona spodnje fare v Šmiklavžu za uglednim in vzglednim kmetom boljšega starega kova, za dobrotnikom cerkve. Postavil si je najlepši spomenik z velikim obhajilnim kelihom, katerega je daroval farni cerkvi za shranjevanje najsvetejšega Zakramenta. Je pa tudi spomenik Tvoje povezanosti z možmi in gospodarji... Ta pogreb je bil kot svetopisemska prilika: Zlata dediščina naših prednikov in dragocena stara doba pada v grob, njen čuvar in svečenik pa mora v tužino. Skozi srca pogrebcev, skozi vso župnijo je krvavela bol žene, matere, vdove, ko ji nesó z doma edinega sina. Ta vdova je bila odslej fara peterih jezer in štirindvajsetih vasi, ta vdova je bila odslej dežela treh dolin, ziljskih planin, rožanskih gor in jezer in podjunskih ravnin.

Oskrunjenim tegobnim zvonovom farne cerkve in treh podružnic je bila potem kmalu pisana sodba: bronasti zvonovi so kot ljudsko ipremoženje zaplenjeni, da pripomorejo do „nemške zmage“. Tedaj je zamrlo upanje na zmago v mnogih zapeljavih srih. Ne besede, ne venca, ne rože nismo smeli dati zvonovom v zahvalo in slovo. Šest bronastih zakladov kmetskih in delavskih žuljev je ležalo ob cesti in starodavne grajske lipe so zmajevale svoje, z mahom porasčene veje nad novo storjeno krivico, ki se godi cerkvam in vernikom. V noči pred transportom jih je milostno zagrnila bela tančica snega, da so se zdeli ko glasniki cerkve božje in ljudskega čustvovanja na mrtvaškem odru. Nešteto lučic jim je prižgalo sonce v snežnih kristalih.

Bronasti mrtveci so tako še nemi pričali: Mi smo nedolžni nad krivico in ubijanjem. Mi smo hoteli oznanjati le čast božjo, ljubezen, spravo, mir. A vi glejte! Strmoglavite malika v srcu, v domovini! Dajte zopet čast Bogu, vrnite ljubezen bližnjemu!...

Ko Te je v majniku Gospod poklical iz te doline bojev in solza, Ti je v Hodišah zapel v slovo le osamljeni jekleni zvon, glasnik Tvojih prvih tamkajšnjih let in najinega prvega srečanja. Nič zato! Pozvanjalo Ti je mnogo, mnogo hvaležnih vernih src, spomladnih zvončkov in šmarnic...

Dragi Janez — na onem svetu! Sam si dostikrat občutil, kako težko je razgovarjanje z našimi ljubimi rajniki. Besede ne vrnejo in sam moraš iz njihovih nekdanjih besed in dejanj zložiti odgovor. A ves razgovor ostane skrit v eni osebnosti.

Mnogo težje je dopisovanje z našimi rajniki. Od njih pošta nikdar ne prinese odgovora, drobnega pisemca. A vmes se radi oglašajo živi, zlasti oni, ki sodobnike cenijo le, če jim pokladajo kadilo in cekine. Oni menijo, da se mora ves svet vrteti po njihovi koristolovski volji. Oni ne odpustajo, preko groba oponašajo in niti ne vedo, da tako ovekovečujejo in raznašajo svojo revščino in pomanjkljivost. Oni občutijo zlobno veselje s slabostmi bližnjega in devajo v nemar: „De mortuis nil nisi bene! O rajnik govori dobro, opusti slabot!“ Oni se posmejujejo: „Umreti moraš, pa te ves svet hvali...“

(Dalje prihodnjič)

DR. JANKO MIKULA:

Lovorjev venec na grob junaka

Preč. g. Janez Starcu, ki je umrl 2. maja 1953 na Koroškem, v spomin

(2. nadaljevanje)

Kot vsepovsod so bili tudi zvonovi v Hodišah zlorabljeni, oskrunjeni. Zvoniti so morali v pozdrav hitlerjevskemu nasilstvu in izdajalskemu odobravanju njegovih navdušenih privrženecv. Zvoniti so morali dva tedna po eno uro dnevno, ko je v potokih krvi in razvalinah stokala junaška Poljska. Zvoniti so morali, ko je bila ponižana svobodna Francija. In še in še so morali zvoniti, ko se je rušila ena trdnjava krščanske omike za drugo.

Zvonove so zaganjale roke, ki so se tudi sicer neprestano dvigale v pijanem navdušenju k nemškemu pozdravu. Cerkovniki so se branili zvoniti, niso hoteli skruniti blagoslovljenih zvonov, niso hoteli zapasti neznačajnosti. Vsaj v hodiški župniji je bilo nekaj tega junaštva.

Kajne, Janez, nam in vernemu ljudstvu pa so bili oskrunjeni zvonovi na naša srca kot kamenje, ki bobni v odprti grob na krsto najdražjega! Še za praznike in nedelje in za božjo službo nismo več marali poslušati oskrunjenih zvonov, saj praznika in nedelje ni bilo več, bil je le robotni dan, klavni, morilni, uničujoči dan — meseci, leta...

Tebe, najvidnejšega boritelja za pravice malega naroda in obubožanega ljudstva, je najprej zadela železna roka nasilstva. Ječa Ti je vzela zadnji košček svobode. Kot

v zasmeh se je škodoželjno režala raz stolp rdeča zastava s polomljenim križem. Ti pa si veroval: Trdno križ stoji, četudi se svet vrtil Ti si upal: Kdor križ zdrobi, zmago izgubi! In v prividu si gledal, kako se rdeča zastava spremeni v mrtvaški prt, ki bo zagrnil tudi to dozdevno nepremagljivo oblast tem in nasilstva. In z ljubečim, sovrastvu in osveti odtujenim srcem si zdihoval: Ponižaj sovražnike Cerkev in našega naroda, prosimo Te, usliši nas, o Gospod! Daj zopet pravico, mir še v naših dneh!

Nekaj sovražnih nasprotnikov, veleizdajalsko povezanih z oblastjo teme in nasilstva, Te je pahnilo v ječo, pozneje v izgnanstvo in v izgnanstvu si še enkrat okusil ječo in ponovni izgon; vmes pa si bil nenehoma zasledovan in opazovan. Muke polno trpinčenje sedem dolgih egiptovskih let pod nekronanim faraonom!

Bilo je pravo pogrebno vzdušje vsepovsod: svoboda, pravica, mir, dostojanstvo, slovenstvo, krščanstvo so pokopavali. Pogrebno razpoloženje je žalostilo in grenilo trdne in zveste župljane obsežne hodiške župnije, ko si bil odgnan v ječo, v izgnanstvo.

V Dvorcu si na cesti srečal žalni sprevod. Starega Ovnikarja iz Ležb na prečpu hodiške in vetrinske fare je ogropna črna množica spremljala na pokopališče, da ga

CELOVEC

Vsako nedeljo in praznik je v stari bogoslovni cerkvi v Priesterhausgasse nedeljska služba božja ob pol 9. uri.

CELOVEC

Nova odvetniška pisarna. Dr. Ottokar Jarosch je odprl v Celovcu, Herrengasse 12 svojo odvetniško pisarno. Zastopa vse civilne tožbe, ločitve zakonov, stanovanjske zadeve, vse kazenske prestopke in dediščinske zadeve, kot tudi vse trgovinske kupčijske zadeve. Novi odvetnik želi, da bi tudi iz našega čitateljskega kroga dobil svoje kliente.

Pri nas na Koroškem

glasni otroci bolj tihi in mirni. Tako smo tudi Šmihelčani bolj tihi, ker je naš farni oče č. g. župnik Picej, hudo zbolel. Najprej se je hotel zdraviti, kakor je Tednik že poročal v Wolfsbergu. Bil je tam skoro mesec dni. Pa mu niso mogli pomagati. Zato je gospod župnik prišel za velikonočne praznike domov, da je s farani obhajal veliko noč. Potem pa se je napotil na Dunaj na kliniko, kjer ga zdravijo z najmodernejšimi sredstvi. Kajti bolezen leukemija je do zdaj veljala za neozdravljivo. Pa kakor slišimo, je zdravljenje uspešno. Farani upamo, da svojega dobrega župnika dobimo spet zdravega nazaj v našo sredo. Vsi dobri farani redno molijo za njegovo zdravje, posebno sedaj pri šmarnicah. Tudi denar bomo zbrali za drage injekcije, ki jih mora gospod dobivati, ker sam tega ne bo zmogel! Pomislite, da ena injekcija stane nad 500 šil. Tako trdno upamo, da bo z božjo pomočjo in z modernimi zdravili naš gospod spet dobil zdravje in nas spet malo pokrtačil s prižnice. Zdaj nam je po njem in njegovih pridigah že dolg čas.

V tem času, ko gospoda ni doma, nas je obiskala smrt dvakrat. V Dvoru oz. v celovski bolnici je umrl Franc Sicher, kurjač v tovarni za opeko. Imel je lep pogreb. Vsi

strice in Kajžrova Lenka iz Dvora, drugi par sta bila Biclnoy Jozi iz Rut in Jožefa Fašing iz suške fare, ki gospodarita na novem domu pri Žagarju. Pri Joziju so oče za starega, doma pri Bicelnu pa mati. Tako imata oba mlada gospodarja vsak svojega svetovalca in pomočnika.

Gostija je bila po dolgem času spet pri Šercerju in je veselje kljub načrtu trajalo do zgodnjih jutranjih ur. Tako je bilo veselo in prijetno.

Obema paroma naj da Bog svoj blagoslov na novo življenjsko pot!

KNEŽA

Kdor bere Mohorjev koledar, jo pozna. Knežo namreč. Zadnji Mohorjev koledar je prinesel spis o Kneži s sliko Kneže.

Na cvetno nedeljo pa smo pokopali na Kneži moža, v čigar hišo so vsako leto prišle knjige Družbe sv. Mohorja in v čigar hišo je vsak teden prišel „Naš tednik“. Pokopali smo kmeta Rodeja ali Rodejevega očeta.

Vse okrog njega je omahnilo. Nad Rodejem sta kmetiji: Voštrah in Ambrož. Vse je prazno, žive duše ni več nikjer. Te dni je pogorela še Voštrahova hiša. Nekdanji kmetiji sta se spremenili v pašniški kmeti-

OBLETNICA SMRTI ŽUPNIKA STARCA

Dne 16. maja 1954, bo v št. Lenartu pri Sedmih studencih obletnica za pokojnim gospodom župnikom Starcem. Pričetek cerkvenega opravila ob pol desetih. Libera na grobu in blagoslovitev nagrobnega spomenika.

Udeleženci iz Podjune imajo s prvim jutranjim vlakom zvezo do postaje Poturje (Neuhaus).

Župni urad v št. Lenartu

njegovi delovni tovariši in prijatelji so ga spremili na njegovi zadnji poti k šmihelski cerkvi. Povezanost delavstva se je posebno lepo izkazala tudi pri tem, da so mladi vdovi priskočili na pomoč v težki preizkušnji in ji darovali lepo zbirko. Tudi lastnik tovarne, gospod Krausler, je pokazal veliko razumevanje in ljubezen do svojega bivšega delavca in je preizkušeni družini v sili priskočil izdatno na pomoč. Tako dejanje naj bi si drugi podjetniki vzeli za zgled, tedaj jih bodo delavci ljubili in tudi skrbeli, da bo podjetje uspevalo.

Kaj naj še povemo? Da je bila na Florijanovo šmihelska procesija lepa in velika, posebno zaradi tega, ker je bilo veliko mož in fantov v procesiji. Spredaj motoriziran oddelek, zadaj pa pešci. Molili pa smo vsi — in to tako dobro, da smo po suši dobili kar cel teden dežja in na Peco novi sneg. Dvorjani s tem niso bili zadovoljni, ker jim je v kleti, kjer je zmanjkalo mošta, prišla sedaj voda. Isto na Gonovecah, čemur se Bistričani hudomušno smejejo. Če bi pa oni morali črpati vodo iz kleti, bi pa najbrž kleti.

V nedeljo, 2. maja, smo pa imeli dvojno hojset. Zvezana sta bila Lipšov Karl z Bi-

ji. Poleti priženejo živino iz nižine in jo pasejo na propalih kmetijah. — In še više gori nad Voštrahom in Ambrožem: Morič in Turinik. Zopet dve propadli kmetiji, na katerih poleti pasejo živino, ki jo priženejo z ravnine. — In še više gori: Brdávce, Sriedemnik, Križnik, Karlut — same propadle kmetije.

Rodej je vzdržal; zdržal je Rodejev rod, medtem ko so na Zg. Kneži propadale kmetije ena za drugo. Hudi časi so morali biti, da je propadlo gospodarsko toliko kmetij! Rodeji so vzdržali! Čast jim!

Nemec pravi: „Deine Muttersprache, Deutscher, halt' in Ehren!“ — Rajni Rodejev oče je bil mož, ki se ni sramoval svojega slovenskega pokolenja, svoje slovenske materinske govorice!

Bil je cerkveni ključar na Kneži. Mož neomajne vere in krščanskega življenja. — In zdaj počiva na božji njivi poleg cerkve na Kneži in pričakuje vstajenja. Stara korenina, mož — značaj!

Prejšnji dan, v sredo, se je pripeljal iz Celovca; drugi dan, v četrtek je umrl. Zdravniki niso mogli pomagati. Tri leta je bolehal. Rak je dovršil svoje delo. Rajni oče je vedel, da zanj ni več zdravila. A da

Voda hujša od ognja

Kakor so politične prilike na vsem svetu prav svojevrstne in je le težko dobiti nepristransko sliko celotnega svetovnega položaja, tako je tudi pri vremenskih prilikah.

Izredno deževje zadnjega tedna je dovedlo do naraščanja voda in tako so potoki prestopili bregove in poplavlili rodovitna polja. V Libuči pri Pliberku je Libučnica poplavela cesto, v Spod. Libuči je bila vas v vodi. Celo kolodvorska cesta, ki pelje iz Pliberka na kolodvor je bila pod vodo. V pliberški okolici je na stotine hektarjev polja pod vodo. Vsa žita in tudi posajeni krompir je utrpel veliko škodo. Ozimna žita, ki so preje razmeroma dobro kazala, so hudo prizadeta.

V okolici Železne Kaple so ceste ki vodijo v razne soteske posute z gramozem in je tako promet oviran ali celo prekinjen. Cesta v Lepeno je na več mestih prekinjena, ravno tako tudi cesta na Obirsko in v Korte.

V Goselni vasi je poplavljen velik del polja, ker je tudi Suha prestopila svoje bregove.

Borovnica je med Brdom in Bačami pre-

plavila cesto v širini preko 50 metrov.

Drava je močno narasla in dere vsa motna skozi deželo.

Tudi iz ostalih delov dežele poročajo o velikih povodnjih in neizmerni škodi. Tako javljajo iz Labodske doline o povodnji in porušeni mostovih.

Kriza pri razširjanju novic

„Vestnik“ poskuša širiti senzacionalne novice o krizi v Mohorjevi hiši. Dne 5. maja se je dejansko vršila seja ožjega odbora Narodnega sveta, da uredi finančno razmerje med listom in tiskarno, zaradi podražitve tiska in papirja. Ni bila pa potrebna razprava o kakem dolgu, ker tega v resnici ni.

„Zanesljivo“ poročilo pa je prišel iskat v Mohorjevo hišo sam dr. Franci Zwitter zvečer istega dne ob 20. uri in petnajst minut. Njegov posrednik iz Mohorjeve hiše je sicer nekaj vedel, ni pa bil informiran o vsem in je zaradi tega dal le netočno poročilo. Če bo „Vestnik“ prilično v zadregi za senzacije, naj se obrne zopet na isto osebo.

bo tako hitro umrl, ni nihče pričakoval. Počivaj v miru!

Kje tak mož je še med nami? Na delo nas budi in drami!

SELE

„Krasni majnik že razliva...“ Tako se začena znana stara majniška cerkvena pesem. Letos majnik ni krasen, ampak izredno hladen. Razliva pa obilo dežja iz pooblaščenega neba, tudi s snegom je že parkrat poobelil našo gorsko dolino, na planinah pa je do 160 cm novega snega. Dela na polju in v gozdu zaostajajo, drevje še ne zeleni in cveti. Upanje pa še vendar imamo, da „... prišla bo ljuba vigré“. Mlaka je zelo narasla, da tvori pravo jezero. Nemci bi sedaj mogli Sele imenovati „Zell am See“.

MEDGORJE

Marijansko leto v naši fari v teh preteklih mesecih obhajamo v pripravi na najlepši dan, ki bo v mesecu maju — ko se bomo posvetili naši nebeški Materi. V predpostnem in postnem času smo imeli duhovne obnove za posamezne stanove; duhovne vaje za matere, ki so se jih udeležile vse, prav tako tudi pozneje vsa dekleta. Kakšen je bil uspeh, ve le Bog. Povemo pa lahko, da smo v teh dneh veliko molili, prepevali in poslušali božjo besedo. Vsako zadnjo nedeljo v mesecu pa najmlajši dajo lep vzgled. Na to nedeljo je naša farna cerkev premajhna. Pa tudi moške in fantje so pokazali vso dobro voljo, da jim moramo dati vse priznanje. V naši farni cerkvi ne vidite, tega, kar lahko marsikje opazite; pri nas so vsi fantje in moške v cerkvi med sveto mašo na njih strani prav do oltarja, da jih je veselje videti. Tudi stanovski dan so imeli moške in tudi fantje. Razen onih, ki radi starosti in boleznim niso mogli od doma, so se ga vsi drugi udeleževali pa tudi prejeli svete zakramente. Seme božje besede, ki je bilo sejano v teh milosti polnih dneh v naša srca, je ostalo v nas kljub mrzlemu severnemu vetru velikega tedna in velike noči. Božji grob smo imeli lepo okrašen, bil je preprost, brez kričočih natrpanih okrasov, a zelo okusno narejen. Na veliki petek in veliko soboto je bilo Najsvečejše izpostavljeno in ves ta čas je bilo v cerkvi stalno veliko častilcev. Na veliki petek zvečer pri pridigi in spravi pobožnosti so napolnili našo cerkev moške in fantje. Velikonočne obrede smo imeli po novem obredu. Vsi so bili izredno zadovoljni, bilo je to prvič v naši fari. Gotovo je, da še nismo nikdar tako lepo doživeli velikonočnega vstajenja kot prav v tem Marijinem letu; po lepih pripravah duhovnega vstajenja v naših dušah, smo tako s Cerkvijo doživeli praznik vstajenja.

V torek po praznikih pa smo začeli z razkrivanjem naše farne cerkve. Dan za dnem smo vsi farani po vrsti pomagali pri obnovi cerkve na zunaj. Tako je dobila cerkev lepo streho, novo električno napeljavno in še marsikaj novega. V Medgorjah se dela in z veseljem, naša farna cerkev nam je res naš skupni dom, toda ne samo to, da bo na zunaj popolnoma prenovljena in z njo pokopališče, tudi premajhna nam je začela postajati. Pa se ni naša fara razširila o ne, samo tako pridni so postali Medgorčani, da gredo v nedeljo vsi v cerkev, in v tem jim gre vse priznanje, saj če bo nedelja lepo praznovana, ne bo manjkalo božjega žegna. V tem Marijinem letu naj bo sklep, ki mu bomo tudi ostali zvesti vsi Medgorčani, ta: Zvest hočem ostati nedeljski maši.

Drugič se bomo oglasili in vam povedali, koliko porok je bilo, kajti na vseh krajih fare se marsikaj pripravlja in zares; medtem pa se bomo večer za večerom zbirali pred milostno podobo Marije Pomagaj, pri šmarnicah.

SLOVENSKE ODDAJE V RADIU

Nedelja, 16. 5.: 7.00 Duhovni nagovor. 7.05 S pesmijo pozdravljamo in voščimo. — Ponedeljek, 17. 5.: 14.30 Poročila, objave. 14.40 Okno v svet. — Torek, 18. 5.: 14.30 Poročila, objave. Zdravniški vedež: Tudi kaže so lahko zdravilne. 14.45 Slike iz zgodovine: Kdo so ogrski Slovenci. 18.30 Razvojne črte slovenske proze (I): J. Cigler. — Sreda, 19. 5.: 14.30 Poročila, objave. 14.40 Za ženo in družino. — Četrtek, 20. 5.: 14.30 Poročila objave. 14.40 Za našo mladino. 18.30 Poje moški oktet iz št. Vida v Podjuni. — Petek, 21. 5.: 14.30 Poročila, objave. 14.40 Od pravljice do pravljice. — Sobota, 22. 5.: 8.30 Od pesmi do pesmi — od srca do srca. 9.30 Športni obzorik. 18.30 Loški gosposod. Slika iz koroške kulturne zgodovine. Za radio pripravil Jaka Špicar. Sodeluje igral-ska družina iz št. Jakoba. — Nedelja, 23. 5.: 7.00 Duhovni nagovor. 7.05 S pesmijo pozdravljamo in voščimo.

ZA MARIJINE PROSLAVE, ZA MLA-DINSKI DAN

dobite dve primerni zborni deklamaciji pri Krščanski kulturni zvezi v Celovcu.

SLOVENC V RIMU

22. aprila so imeli rimski Slovenci v cerkvi S. Maria Maggiore, Marija Snežna, ki je centralna cerkev Marijinega leta, svoje romanje in sv. mašo. Ob navzočnosti 18 narodov, ali vsaj zastopnikov, so prepevali same slovenske pesmi. Lepota naših pesmi je prevzela vse in skoro soglasno priznajo, da drugi narodi nimajo tako pevnih pesmi in tudi ne takega ljudskega petja. Bilo je res izredno doživljeno za Slovence in tujce.

SPREJEMNI IZPITI

Dne 1. julija 1954 se pričnejo na celovškem učiteljskem sprejemni izpiti za prvi letnik. Tozadevne prošnje je treba vložiti do 15. junija na ravnateljstvo zavoda (An die Direktion der Bundeslehrerbildungsanstalt, Klagenfurt). Prošnji je treba dodati: lastnoročno pisan življenjepis, rojstni list, dokaz državljanstva, zdravniško priporočilo, dokaz o cepljenju, prepis zadnjega priporočila. Prošnjo morate poklopiti s kolkom za 6.— šil., vsako prilogo pa s kolkom za 1.50 šil.

Opis učenca pošlje na vašo prošnjo sedanja šola direktno na ravnateljstvo učiteljskega do 25. junija 1954.

Pogoji za sprejem v 1. letnik: dopolnjevano 14. leto vsaj do 1. 3. 1955, pozitivno priporočilo, telesno in duševno zdravje.

Pred glavnim izpitom je izpit iz telovadbe in petja. Če ta dva kandidata izdela, je potem pripuščen k izpitu iz nemščine in računstva. Obseg predmetov odgovarja snovi četrtega letnika glavne šole.

Vsi učenci, ki pridejo iz dvojezičnih šol, morajo polagati tudi izpit iz slovenščine. Če so napravili izpit iz slovenščine, so dodeljeni razredu, ki ima namesto angleščine slovenski jezik kot obvezni predmet.

Starši, pošljite svoje otroke na celovško učiteljske!

LIBUČE

Zadnje neurje je bilo za Libuče prava katastrofa. Jug je v Peci kuhal sneg, da je voda v divjih strugah vrela nizdol. Iz obilakov je lila ploha in vetrovi so tulili, kakor bi se svet podiral. Potoka Črna in Libučnica sta hitro narasla, deroča voda je prestopila meje, se zlila k hišam, napolnila kleti, preplavila vrtove, njive, nižje stoječe parcele pa spremenila v jezerca. Vso noč je brenela motorna brizgalna, da bi izpraznila kleti. Mnogo škode utrpijo kmetje Srednjih Libuč. Najhuje prizadet je bil posestnik Radar; povečuje namreč staro hišo, ki je bila med deževjem brez strehe.

Voda v „gonjah“, kjer gonijo srednji Libučani živino na pašnike, stoji tako visoko, da živina ne more na pašo in tako lačna tuli v hlevih. Saj je krme že zmanjkalo. Sedaj so prizadeti kmetje na delu, da odpravijo vodo, ki bi se sčasoma spremenila v smrdljivo mlakužo.

Upamo tudi, da pride struga Libučnice kmalu v roke strokovnjakov, da jo poglobijo, in bomo tako varni pred povodnjo.

ŠMIEL PRI PLIBERKU

Mnogi bralci Tednika po svetu in tudi doma se najbrž čudijo, da je zadnje mesece tako malo poročil iz Šmihela. Morda mislijo, da se v Šmihelu nič več ne giblje. Pa vzrok je drugje. Kadar je v družini bolan oče ali mati, tedaj postanejo še tako

J. S. Baar — Al. Nemec:

ZEMLJA IN LJUDJE

Roman

(67. nadaljevanje)

Ko vojska mimo koraka na pohodu, našaajoč se na svoje oglednike in prednje straže, nenadoma počijo strelji in — tri, štiri vrste se zgrudijo na zemljo. Vojaki padajo od vročine, trpijo žejo, mnogo je bolnih, ranjenih in mrtvih.

„Moja draga žena, prosi Boga, da nam angel varuh obvaruje našega fanta. To bo huda vojska, zato ker bo dolga, ta se ne bo skončala v štirinajstih dneh kakor s Prusko,” se je z žalostnim glasom razgovoril Cimbura in srce se mu je krčilo v strahu. „Če mi Martina ubijejo, kaj naj si potem začnem,” in začutil je, kako se mu noge šibijo. „Bog tega ne bo dopustil,” se mu je oglasilo v duši; močan, poln zaupanja je bil ta glas in potrtemu Cimburi je vtil novih moči in ga zravnil. Stopil je na dvorišče, kjer ga je pozdravilo oglušujoče petelinovo petje. Gospodarjeve oči so takoj iskale po dvorišču kurjega vodnika, pa ga ni bilo na njem. Sedel je v kolnici na gredi in kikrikal, kolikor mu je grlo dalo.

„Marš na dvorišče!” je zamahnil kmet po njem in ga spodil ven. Toda petelin zunaj ni niti zvinil, ampak se je samo odškodoval na gnojišču, pogrebel malo v plevah ob skednju in spet stekel pod streho in tam znova zakikrikal na kurjo družino.

„Dež bo,” je rekel kmet in zaskrbljeno gledal v nebo. Sonce je medlo svetilo in prosojni oblaki so kakor tenčice zastirali nebo. In kako dobro se sliši zvonjenje, je opazil Cimbura in prislulnil. Razločno je slišal zvoniti poldan iz Kestranj — tudi iz Hermanj in čez čas še iz Piska. Žalostno, kot da bi jejo na poplah, so se oglasili še signalni zvonci ob čuvajnicah na železnici.

Pri obedu se je zbrala vsa družina. Toda preden je kosilo minilo, je zunaj nastala velika sprememba! Sonce je ugasnilo, senca se je naglo zgoščala in nebo se je zastrlo s temnosivimi oblaki. „Nevihita bo,” je oznanil Cimbura in je šel pred hišo na vas. Tu

je zagledal preplašene obraze sosedov, ki so vsi zaskrbljeno gledali v nebo. Kaj bo dalo nebo? Tihi, blagoslovljen dež? Ploho, ali — Bog ne daj — točo? Vse silje še stoji na polju v klasju, niti snopa še ni pod streho... Trud, znoj in upi vsega leta — žetev, letošnja bogata žetev, se vsem smeje — samo štirinajst dni vremena — potem pa naj se zgodi volja božja.

Damski balonski plašči

Največja izbira, poceni

Celovec **Moden Pickl** Paradeisergasse
iz lastne oblačilne tovarne

Ne samo ljudje, ampak vse naokoli se pogreza v molk, je napeto, pozorno, prestrašeno in celo v zraku visi vprašanje: kaj bo? Bajte in kmetje se boječe krčijo k zemlji. Čebele se s strelovito naglico, kakor kadar dežuje, vračajo s paše in kar padajo v ulnjak. V zraku ne prhne niti ptica, ne zabrenči komar. Vse se skriva v gnezda, vsa perutnina z dvorišča se je zbrala okoli petelina v kolnici. Goveja živina se trga in odtrguje od jaslji, kolikor ji verige dovoljujejo, in dlaka se živini ježi. Konji nemirno grebejo, strižejo z uhlji in kratko, vznemirjeno pohrzavajo. Spremenilo se je nebo, spremenila je svoje obličje tudi zemlja. Nebo se je zatemnilo z oblaki — in glej, otemnela je tudi voda v Hanzličku in v Blanic, očrnela so tudi okna, ki so še pred trenutkom vsa gorela in žarela v soncu. Krajina, ki je bila prej podobna nasmejanemu obrazu, je sedaj podobna zlovesče zamračenemu in skrivnostno molčečemu obrazu. Vse sklanja svoje glave, kakor da je zrelo za smrt. Rž, ki jo žanjejo, zlata pšenica in bleščeči ječmen in kljukasto upognjeno klasje. Negibno stoje drevesa in težke, s sadjem obložene veje se nagibajo k zemlji. Le vitki topoli se željno in radovedno kakor preteče metle vzpenjajo proti pomračnemu nebu.

Kaj bo padlo iz oblakov? — Kaj se bo zgodilo? se v pošastnem molku vprašuje vse

naokoli.

V tem polmraku je čez nebo zasičal, kakor da bi zamahnil z ognjenim mečem, dolg blisk, obenem pa je oglušujoče udarilo. Okna so zažvenketala, zemlja se je stresla in temeljih, toda nebo do sedaj še ni potočilo nobene solze. Zagrmelo je na suho, le od visokega topola na vasi je ostal samo razcefran štrcelj in bele trske so kot cunjice visele z mogočnega debela. To je bil začetek — prvi strel. Takoj za njim je zavil vihar, da je dvigal oblake prahu, in zabobnel grom. Drug za drugim so švigali bliski in tresk je sledil tresku. Z nevidnimi rokami je veter upogibal drevesa kot protje in jih stresal v krošnjah, kot da jih drži za lase.

Plameni blagoslovljenih sveč so zamigotali na oknih, okrog sveč pa so klečale prestrašene družine. Gospodarji so naglo obu-

Moški balonski plašči

Največja izbira, poceni

Celovec **Moden Pickl** Paradeisergasse
iz lastne oblačilne tovarne

vali škornje, si oblekli suknjič in segli po kučmi.

Zdajci pa je, kakor da bi jo s kamnom udaril zašklebetala šipa na Cimburovem oknu, zdaj že druga, tretja...

„Sveti križ božji — toča!” je zalomila z rokami gospodinja. Cimbura je s stisnjenimi ustnicami naglo snemal zunanja okna in zapiral notranja. Ne toča, ledeni kosi so se sipali na zemljo in s trščem napolnili vso pokrajino. Celo grom je obmolknil in bliski so nehali švigati, le sivi oblaki so iz svojega naročja venomer sipali pogubo na prestrašeno zemljo. Četrt ure — niti ne — morda golih deset minut je padala toča, potem pa se je ulila strašna ploha.

Cimbura ni vzdržal dolgo pod streho. Strah, bojazen za pridelek, za drevesa, za polje, za vse ga je gnal ven. Toda komaj je prestopil prag in je skozi dež kakor skozi gosto meglo pogledal na dvor, je v nemi

grozi sklenil roke. Na dvorišču so stala gola drevesa kakor sredi zime, listje in sadje pa se je zbito valjalo pod drevesi na tleh v blatu.

Z nesrečo, ki jo je povzročila, si je huda ura svoj gnev nasitila, se v razsajanju izdivjala in se za gozdovi utrujena unesla. Le medlo so se blesketali njeni bliski in zamolklo donela grmljavica. Naliv se je spremenil v gost dež, ki pa ljudi ni zadržal več doma. Gospodarji so hiteli na polje, da se na lastne oči prepričajo, da za letos že imajo zmlačeno in prodano. Toča, ki je mestoma ležala še ped debelo, je zanje opravila to delo in sedaj se je polagoma talila, ginila in izginila.

Sonce je še pred zahodom pretrgalo oblake in pogledalo na Putimo in po toči uničeno okolico. Zaslišalo je tarnanje, opazilo solze, se streslo in, kakor da ne bi moglo dlje gledati na zemljo, na stolčeno silje in na drevesa brez listja in sadja, je znova zagrmilo svoje lice in se tega dne ni več prikazalo.

„Kako strašen dan!” je pomislil Cimbura, ko je zvečer legal spat. Po dolgoletni navadi, ki mu je sčasoma prišla v kri in meso, je še pred spancem izprašal svojo kmečko vest. „Ali je ogenj ugašen? — Ali si bil v hlevu in stajah? — So otroci in posli doma? — Si že molil? — Veš, kaj boš juri delal?”

Damski kostumi, moške obleke

Največja izbira, poceni

Celovec **Moden Pickl** Paradeisergasse
iz lastne oblačilne tovarne

Danes se je k tem rednim, vsakdanjim vprašanjem pridružilo še novo: „S čim bom posejal polje in kaj bom peljal v mlin?” S tem vprašanjem na ustih so šli spat danes vsi Putimci. Ta misel je kakor mora stala ob njih posteljah, preganjala in podila od njih spanec in ga nadomestila s skrbjo in strahom.

(Dalje prihodnjič)

Posebna ponudba!

Modroci, 3 delni, 90x190 cm

iz trpežnega gradla s la afrikom šil. 289.—
isti z vato podloženi, mehki šil. 320.—
z damastnim gradlom in vato, mehki šil. 345.—
s platnenim damastnim gradlom, vato, mehki šil. 365.—

Posteljno perje: za blazine kg 37.80, 31.50, 24.50
za pernice in blazine, belo šil. 65.—, šil. 56.—
puhasto perje za blazine, la šil. 89.60
kitajski pol-puh, najfinejši šil. 168.—

la Inlet, 120 cm širok, plav in rdeč, mt. šil. 28.70

Posteljno blago, 140 cm široko, močno, belo, meter šil. 17.50

Kovtri, veliki, dvobarvni, z belo vato šil. 155.—
Kovtri, klot na obeh straneh, s čisto belo vato šil. 175.—

Kovtri iz brokata, vseh barv, kompl., čista bela vata šil. 239.—

KRISCHKE & CO.

Klagenfurt, 8.-Mai-Strasse 3 in Neuer Platz 12

Fercher MÖBEL

Brezkonkurenčne cene in kvaliteta - velika izbira
Kuhinjska oprava, šestdelna, od šil. 1680.—
Tujska soba, polno izdelana, od šil. 1800.—
Spalna soba, polno izdelana, od šil. 3250.—
Sekreter, poliran z barom, od šil. 2940.—

Ugodni plačilni pogoji na obroke — Železniški nastavljenici dobijo pohištvo, okna in vrata brez naplatica in brez takojšnjega denarja. Vzamemo v račun „Hausratschein“. Brezplačna dostavev z lastnim avtom.

Beljak — Villach, Kumpfallee 3, Telefon 40-45

PRILožNOSTNI NAKUP!

Fine moške srajce najmodernejših vzorcev iz najboljše popelina, vseh velikosti do št. 46 samo pri

G. Umschaden

CELOVEC, AM FLEISCHMARKT
Oglejte si prosim naša izložbena okna!

En starček je biv, je SCHLEPPE rad piv, dolgo je živ!

Birmanski botri in botrice, pozor!

Birmanske obleke samo iz blaga od

G. Umschaden

CELOVEC, AM FLEISCHMARKT

Največja izbira — najnižje cene!

Katece prednosti

Vam nudi

Teppichhaus Radlmayr

PRI NAKUPU PREPROG — PREGRINJAL — BLAGA ZA POHIŠTVO — NAMIZNEGA IN POSTELJNEGA PERILA

1 NAJVEČJO IZBIRO

2 PAZLJIVO POSTREŽBO

3 NIZKE CENE — PLACILNE OLJAVE

BELJAK-VILLACH — POSTGASSE 3 — TEL. 47-67

ZA ZUPNE URADE POSEBNI POPUSTI

MALI OGLASI

VSAKA BESEDA STANE 1.10 š (IN 10% DAVKA).

Poudarjene besede in take z več kot 15 črkami stanejo 2.20 šil (in 10% davka). — Naročilo malih oglasov naslovite na upravo „Našega tednika“, kjer mora biti najkasneje do vsakega ponedeljka zvečer. Oglas morete naročiti tudi telefonsko (Celovec št. 43-58).

KINO

CELOVEC-KLAGENFURT

PRECHTL

Od 14. do 17. maja: „Tarzans Vergeltung“.

STADTTHEATER

Od 14. do 20. maja: „Briefträger Müller“ (ni za mladino).

DOBRLA VES

15. maja ob 20. uri in 16. maja ob

16. uri: „Vater braucht eine Frau“, tudi za mladino (Borsche, Löbel, Leutwerk; Angelika, Urs, Migg, Oliver).

19. maja ob 20. uri: „Um Haarsbreite“ (ni za mladino).
Pijače in jedate najceneje Ramusch, Celovec, pri Bezirks-hauptmannschaft.

URE za BIRMO, ki odgovarjajo vsem zahtevam in po zmernih cenah pri J. A. KERN, Celovec, Kramergasse 7.

Robot cenejši; Robot II a, Xenar 2,8 1740.—; Robot Star, Xenon 1,9 2365.—

Photo Koller
VILLACH

Plašči iz balonske svile za dame, gospode in otroke v bogati izbiri

WALCHER

Celovec — Klagenfurt, 10.-Oktober Strasse 2

Največja izbira vseh vrst čevljev za vsak poklic pri

BEHR-Schuhe

BELJAK — VILLACH
Widmannngasse 43,
Italiener Strasse 17

SCHWARZ nogavice so cenejše, Celovec, Pfarrplatz.

Sanitarne naprave, centralne kurjave, vodovodne napeljave ANDLINGER, Celovec, Adlegasse Telefon 20-52. Strokovni nasveti in brezplačni proračuni. Dobave po tovarniških cenah. Električne črpalke. Vse na zalogi.

Dva Slovenca iz Avstralije, čiste preteklosti, samca, želita spoznati dve slovenski Korošici od 18 do 26 let starosti. Ženitev ni izključena. Kmečke hčerke imajo prednost. Osebnost dopisovanje. Ponudbe na „Naš tednik“ pod „Primorski smo fantje“.

Če je komu znano, kje se nahajata Ogrizek Alfonz in Hanzelič Ivan, naj javi na upravo „Naš tednik“ ali pa na naslov: Majcen Franc, 25. miles-construction, C. R. Port Augusta, S. Australia. Zadnji čas sta živela nekje pri Beljaku.

Za mlado in staro!

Uživajte ga vsak dan,

ostanete zdravi,

imeli veselje do dela

in vedno čvrsti

Yoghurt!

Poizkusite ga tudi vi za en mesec!